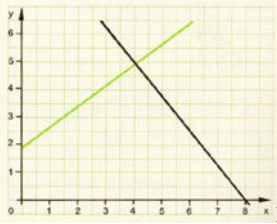

**MATEMATIK – BEGREPPSBOK
SVENSKA – POLSKA**

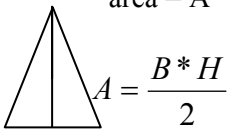
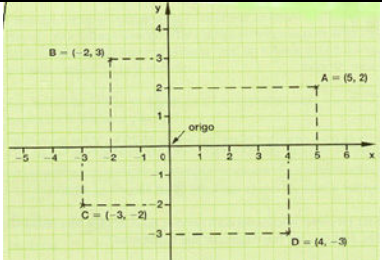
TEMA MODERSMÅL – JĘZYK OJCZYSTY
WWW.MODERSMAL.NET/POLSKA

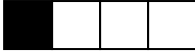

Översättning / Tłumaczenie: Ewa Rybacka

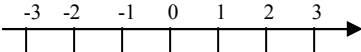
SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>DIAGRAM</u>	<u>WYKRESY</u>	
Cirkeldiagram	wykres (diagram) w kształcie okręgu	<p>1:a kvart 13% 2:a kvart 17% 3:e kvart 57% 4:e kvart 13%</p>
Linjediagram	wykres liniowy	<p>1:a kvart 2:a kvart 3:e kvart 4:e kvart</p> <p>Öst Väst Nord</p>
Mall	szablon, wzorzec	
Medeltal / Medelvärde / Genomsnitt	średnia arytmetyczna	<p>20, 15, 10, 15</p> $\frac{20 + 15 + 10 + 15}{4} = \frac{60}{4} = 15$
Median	mediana (wartość środkowa, drugi kwartył)	<p>2, 3, 7, 4, 1, 5, 6 1 2 3 4 5 6 7</p> <p>1, 4, 2, 5, 3, 6 1 2 3 4 5 6</p> $\frac{3 + 4}{2} = 3,5$
Sannolikhet	prawdopodobieństwo	
Stapeldiagram	wykres (diagram) przedstawiony za pomocą kolumn	<p>1:a kvart 2:a kvart 3:e kvart 4:e kvart</p> <p>Öst Väst Nord</p>
Stolpdiagram	wykres (diagram) przedstawiony za pomocą słupków	
Tabell	tabela	

x-axel	oś układu współrzędnych x (oś odciętych)	
y-axel	oś układu współrzędnych y (oś rzędnych)	Se ex ovan.
Origo/nollpunkt	środek (lub początek) układu współrzędnych, punkt zerowy	Se ex ovan.

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>SKALA</u>	<u>SKALA</u>	
Avbilda	odwzorować	Rita av en bild
Avstånd	odległość	
Bråkform	ułamek	$\frac{3}{4}$
Decimalform	ułamek dziesiętny	0,75
Föremål	przedmiot	
Förminska	pomniejszyć (np. w skali)	1 : 2
Förstora	powiększyć (np. w skali)	2 : 1
Karta	mapa	
Längd	długość	
Naturlig storlek	wymiar rzeczywisty	
Procentform	liczba zapisana jako procent	60%
Sträcka	odcinek	$\begin{array}{c} x \text{-----} x \\ A \qquad \qquad \qquad B \end{array}$
Verklighet	w rzeczywistości	På riktigt

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL																								
<u>EKVATION</u>	<u>Równania</u>																									
Formel	wzór	<p>area = A</p> $A = \frac{B * H}{2}$																								
Högerled	prawa strona równania	$10 + Y = \underline{22}$																								
Koordinatsystem	układ współrzędnych																									
Lösning / Rot	pierwiastek równania	$6x + 7 = 37$ $x = 5$ ($x = 5$ är en lösning el en rot till ekvationen)																								
Parentes	nawiasy	$[(24 + 3) * 12]$																								
Rot / Lösning	pierwiastek równania																									
Storhet	wielkość (którą można zmierzyć lub obliczyć)																									
Tid	czas																									
Variabel	zmienna	<table border="1" data-bbox="1008 1317 1401 1624"> <thead> <tr> <th>x</th> <th>f</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>0</td> <td>2</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>4</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>6</td> <td>24</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>8</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>3</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>2</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td></td> <td>25</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Tabellen visar att variabeln x kan anta värdena 0, 1, 2, 3, 4 och 5.</p>	x	f	%	0	2	8	1	4	16	2	6	24	3	8	32	4	3	12	5	2	8		25	100
x	f	%																								
0	2	8																								
1	4	16																								
2	6	24																								
3	8	32																								
4	3	12																								
5	2	8																								
	25	100																								
Vänsterled	lewa strona równania	$\underline{10} + Y = 22$																								

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>BRÅK</u>	<u>UŁAMKI</u>	
Blandad form	liczby mieszane	$1\frac{3}{4}$
Bråk	ułamek	$\frac{2}{3}$
Bråk (äkt eller egentligt)	ułamek właściwy	$\frac{12}{17}$
Bråk (oäkt eller oegentligt)	ułamek niewłaściwy	$\frac{29}{11}$
Tal i bråkform	liczba zapisana w formie ułamka	$\frac{3}{4}$
Bråksträck	kreska ułamkowa	— el /
Del	część	
Fjärdedel	jedna czwarta (część całości)	$\frac{1}{4}$
Förkorta	skrócić ułamek (podzielić licznik i mianownik przez tę samą liczbę)	$\frac{3}{8} = \frac{3}{4}$
Förlänga	rozszerzyć ułamek (pomnożyć licznik i mianownik przez tę samą liczbę)	$\frac{4}{5} = \frac{4 * \frac{5}{3}}{\frac{3}{5} * \frac{5}{3}} = \frac{4 * \frac{5}{3}}{1} = 4 * \frac{5}{3}$
Halv	połowa	 $\frac{1}{2}$
Hel	całość	$\frac{1}{1}$
Hundradel	jedna setna (część całości)	$\frac{1}{100}$
Kvart	ćwiartka	$\frac{1}{4}$
Liknämniga bråk	ułamki o takim samym mianowniku	$\frac{1}{4}$ och $\frac{3}{4}$
Minsta gemensamma nämnare	najmniejszy wspólny mianownik	

Nämnare	mianownik	$\frac{2}{3}$ ↙
Tallinje	oś liczbowa	
Täljare	licznik	↘ $\frac{2}{3}$

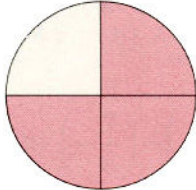
SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>ADDITION</u>	<u>DODAWANIE</u>	
+	+	
Addera / Plus	wykonać dodawanie	+
Båda	obydwa	
Lägga ihop	dodać do siebie, złożyć razem	+
Lägga till	dołożyć	+
Minnessiffra	cyfra, którą przenosimy do kolumny o większej wartości („cyfra w pamięci”)	$\begin{array}{r} \underline{1} \\ 2 \\ +99 \\ \hline 101 \end{array}$
Naturliga tal	liczby naturalne	1, 2, ... 14, ...105
Plustecken	znak dodawania	+
Positiva tal	liczby dodatnie	0,5; $\frac{3}{5}$; 2; 3,9; $5\frac{3}{7}$
Sammanlagt	łącznie	
Summa	suma	$3 + 3 = \underline{6}$
Term	składnik	$\underline{2} + \underline{5} = 7$
Tillsammans	razem	
Uppställning	sposób zapisywania dodawania metodą pisemną	$\begin{array}{r} 80 \\ +16 \\ \hline 96 \end{array}$
Uppställning med minnessiffror	sposób zapisywania dodawania metodą pisemną w przypadku, kiedy zachodzi potrzeba użycia „cyfry w pamięci”	$\begin{array}{r} \underline{1} \\ 12 \\ + 9 \\ \hline 21 \end{array}$
Utvecklad form	zapis liczby jako sumy składników	$273,5 = 200 + 70 + 3 + 0,5$
Vanlig form	zwykła forma zapisu liczby	
Öka	wzrastać (np. wartość)	

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>SUBTRAKTION</u>	<u>ODEJMOWANIE</u>	
Differens	różnica	$5 - 3 = \underline{2}$
Fattas / Saknas	brakuje (np. jakiejś liczby)	$10 - \dots = 8$
Jämföra	porównać	
Längre / än	dłuższe niż	
Minus	minus, odejmowanie	$10 - 3 = 7$
Minustecken	znak odejmowania	—
Minska / Dra ifrån	zmniejszyć, odjąć,	
Minska med	pomniejszyć o	
Rest / Blir kvar	reszta (po wykonaniu np. dzielenia)	
Saknas / Fattas	brakuje (np. jakiejś liczby)	
Skillnad	różnica	
Subtrahera	wykonać odejmowanie	$5 - 3 = 2$
Subtraktion	odejmowanie	$5 - 2 = 3$
Ta bort / Dra ifrån	odjąć, zabrać od	
Term	składnik (w tym przypadku odjemna i odjemnik)	$\underline{29} - \underline{10} = 19$
Växla	rozmienić	
Ytterligare	dodatkowo	

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>MULTIPLIKATION</u>	<u>MNOZENIE</u>	
Faktorer	czynniki	$10 \cdot 3 = 30$
Gångar	razy	$3 \cdot 12$
Gångertecken	znaki mnożenia	$*$, $\bullet$, $\times$
Hel tal	liczby całkowite	-1, -2, -3, 0, 1, 2, 3
Minnessiffra	cyfra, którą "zachowujemy w pamięci", jeśli wymaga ona przeniesienia do kolumny wyższych wartości	$\begin{array}{r} 12 \\ \underline{8} \quad 1 \longleftarrow \\ 96 \end{array}$
Multiplificera	pomnóż	
Multiplikation	mnożenie	$10 * 3 = 30$
Multiplikationstabell	tabliczka mnożenia	
Negativa tal	liczby ujemne	-1, -2, -3
Produkt	iloczyn	$10 * 3 = \underline{30}$
Upprepad addition	wielokrotne dodawanie tego samego składnika	$4 + 4 + 4 = 12$

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>DIVISION</u>	<u>DZIELENIE</u>	
: , ÷ , / , —		
Bråkstreck	kreska ułamkowa	—
Dela i	dzielić na	18 / 2
Dela lika	podzielić po równo	20 / 2 = 10
Dividera	wykonać dzielenie	
Dividera med	podzielić przez	32 / 8 = 4
Hur många gånger går i...	ile razy mieści się ... w ...	18 / 3 = 6 ggr el 3 i 18 = 6 ggr
Kort division	dzielenie skróconą metodą pisemną	$\begin{array}{r} 4 \\ 8 \\ \underline{2} \\ 1 \end{array} = 4$
Kvot	iloraz	22 / 2 = <u>11</u>
Liggande stolen	sposób zapisu dzielenia metodą pisemną	$\begin{array}{r} 6 \quad \underline{\hspace{1cm}} \\ 36 \overline{) 6} \end{array}$
Nämnare	mianownik	$\frac{3}{5} \longleftarrow$
Primtal	liczby pierwsze	2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19
Rest	reszta (np. z dzielenia)	Det som är kvar
Tal i bråkform	liczba zapisana w formie ułamka	$\frac{15}{5}$
Tal i decimalform	liczba zapisana w formie ułamka dziesiętnego	30, 5
Täljare	licznik	$\frac{3}{5} \longleftarrow$

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>PROCENT</u>	<u>PROCENT</u>	
Bruttopris	cena brutto	Pris utan avdrag
Bråkform	liczba zapisana w postaci ułamka zwykłego	3 / 4
Decimalform	ułamek dziesiętny	0,75
En fjärde del av det hela	jedna czwarta całości	$\frac{1}{4} \cdot 100 = 25$
Hälften av det hela	połowa	1 / 2
Nedsatt pris	cena obniżona	Minskat / sänkt pris
Nettopris	cena netto	Pris med avdrag
ppm =Parts Per Million = Miljondel	jedna milionowa część całości	0,000001
Procent = hundradel	procent = jedna setna część całości	%
Procentform	liczba zapisana jako procent	1 / 2 = 50%
Procentuell fördelning	podział przedstawiony w procentach	25 %
Promille = Tusendel	promil = jedna tysięczna część całości	‰
Rabatt	upust, rabat	Sänkt pris
Rea	wyprzedaż po obniżonych cenach	Starkt minskat pris
Ränta	odsetki	Procent på visst belopp
Räntesats	stopa procentowa	t.ex. 25% på ett visst belopp
Skatt	podatek	Avgift
Tiondel	jedna dziesiąta część całości	0,1 el $\frac{1}{10}$

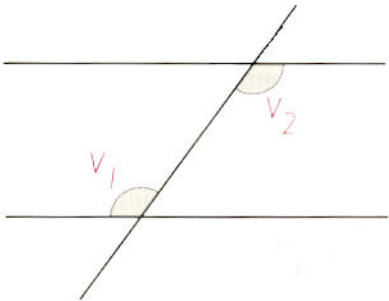
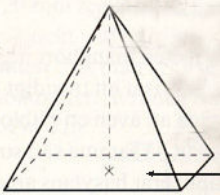
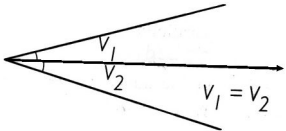
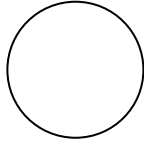
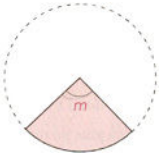
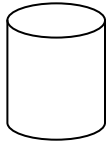
SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>PRISER OCH PENGAR</u>	<u>CENY I PIENIADZE</u>	
Avbetala	spłacać dług (może być w ratach)	
Bankkort	karta bankowa	
Bankomat	bankomat	
Belopp	kwota, suma pieniędzy	
Betala	płacić	
Betalkort	karta płatnicza	
Billig / Billigare / Billigast	tanio, taniej, najtaniej	
Bonus	premia, dodatek, bonus	
Check	czek	
Cirkapris	cena przybliżona	
Debitera	obciążenie rachunku lub konta bankowego	
Decimaler	cyfry występujące po przecinku w ułamku dziesiętnym	0,12
Dyr / Dyrare / Dyrast	drogi, droższy, najdroższy	
Enkrona	moneta jednokoronowa	
Extrapris	cena okazyjna	
Faktura	rachunek, faktura	
Femkrona	moneta pięciokoronowa	
Femtiokronorssedel	banknot pięćdziesięciokoronowy	
Få tillbaka	otrzymać resztę po zapłaceniu zakupu	
Förlora / Förlora på	stracić / stracić na	
Förtjäna	zyskać	

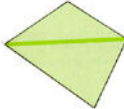

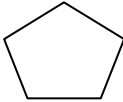
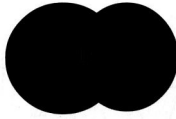
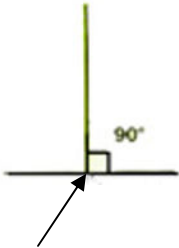

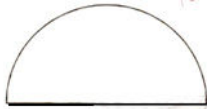

Förtjänst	zysk	
Giro	obróć rachunkami bankowymi	Överföra pengar
Ha kvar / Rest	mieć do dyspozycji / reszta	
Handla	robić zakupy, zakupywać	
Hundradel	setna część	$\frac{1}{100}$
Hundrakronorssedel/ Hundralapp	banknot stukoronowy	
Hur mycket kostar	ile kosztuje	
Höja	podnieść (np. cenę)	
Kassa	kasa	
Kontant	gotówka	
Kontokort	karta płatnicza	
Kostar	kosztuje	
Kredit	kredyt	
Kreditkort	karta kredytowa	
Krona	korona (nazwa pieniądza w Szwecji)	
Kvitto	paragon	
Köpa	kupować	
Låna	pożyczyć	
Mynt	monety	
Nedsatt pris	obniżona cena	
Nota	rachunek (np. w restauracji)	
Pengar	pieniądze	
Pris	cena	
Rabatt	rabat	
Rabattkupong	kupon rabatowy	

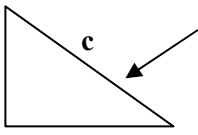
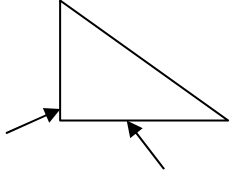
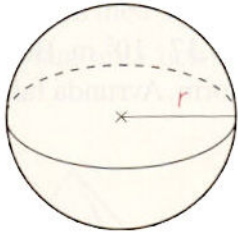
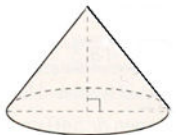
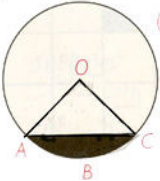
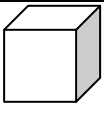
Realisation (rea)	wyprzedaż po cenach obniżonych	
Räkning	rachunek (np. za pobraną energię elektryczną lub wykonaną usługę)	
Ränta	odsetki	Procent på visst belopp
Sedel	banknot	
Sjunka	obniżyć się, spadać (np. cena)	
Skuld	dług	
Skyldig	zadłużony, jest winien	
Spara	oszczędzać	
Stegring	podwyżka, wzrost	
Stiga	wzrastać (np. cena)	
Sälja	sprzedawać	
Sänka	obniżyć, zredukować	
Tia	dziesiątka	
Tillbaka	z powrotem	
Tillgodo	(mieć) na korzyść	Ha 50 kr tillgodo
Tjäna / Tjäna på	zarobić, zyskać na czymś	
Valör	nominał, wartość monety lub banknotu	Värde
Vara	produkt, rzecz	Produkt
Vinna / Vinna på	wygrać, wygrać w	
Växel	drobne pieniądze, reszta	
Växla	rozmieniać, zamieniać, wymieniać na	

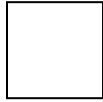
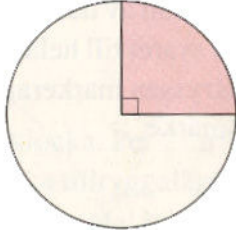

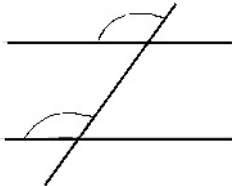
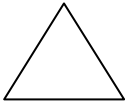

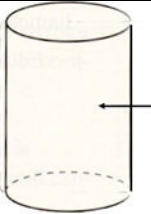

Återbäring	zwrot nadpłaty podatku, zwrot kosztów	
Öka	wzrastać (np. cena)	
Öre	öre	1 korona = 100 öre
Öresutjämning	zaokrąglenie kwoty do najbliższej monety	28.99 Kr : betala 29 Kr 14.28 kr : betala 14,50 kr
Överslagsräkning	dokonywanie obliczeń z liczbami zaokrąglonymi do np. dziesiątek lub setek	Avrundning

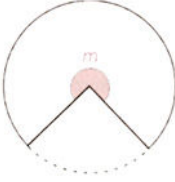
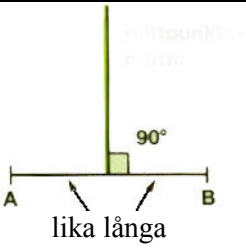
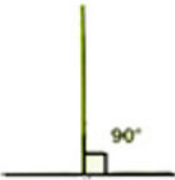
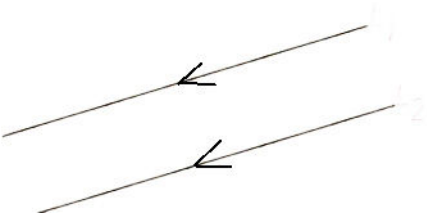
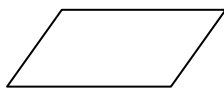

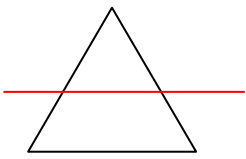
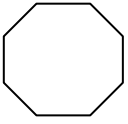
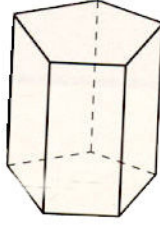
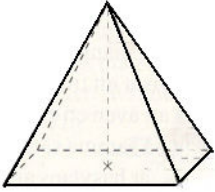
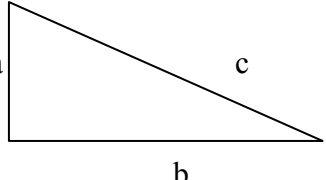

SVENSKA	POLSKI	EXEMPEL
<u>GEOMETRI</u>	<u>GEOMETRIA</u>	
Alternativinklar	kąty naprzemianległe wewnętrzne	<p>Lika stora vinklar om linjerna är parallella</p>
Areaenhet	jednostka pola powierzchni	km ²
Bas	podstawa (np. figury geometrycznej)	
Basyta	powierzchnia podstawy bryły geometrycznej	
Bisektris	dwusieczna kąta	
Bredd	szerokość	
Cirkel	okrąg	
Cirkelbåge	wycinek koła	
Cylinder	walec	
Decimaltal	ułamek dziesiętny	1,75

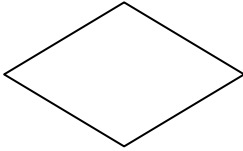
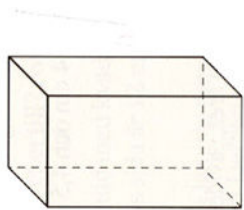

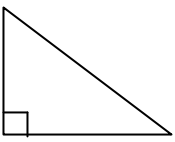
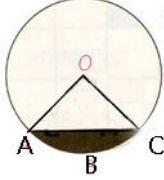
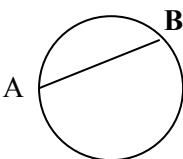
Diagonal	przekątna	
Diameter	średnica	
Femhörning	pięciokąt	
Figur	figura	
Fotpunkt	wierzchołek kąta	
Fyrhörning	czworokąt	
Färgad	zamalowany (pokolorowany)	 figuren är färgad
Föremål	przedmiot	
Grader	stopnie (jako jednostki pomiaru)	60°
Gradska	kątomierz	
Halv cirkel	półokrąg	
Halvklot	półkula	

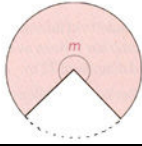
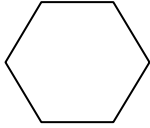
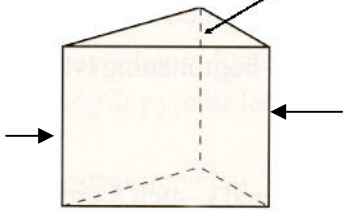
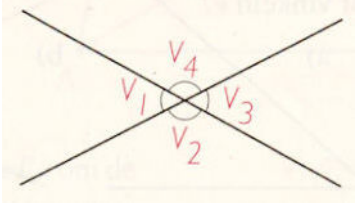
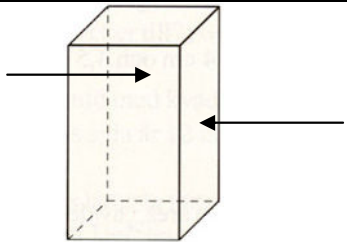
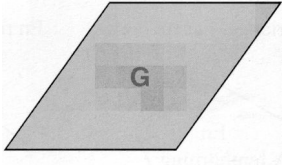
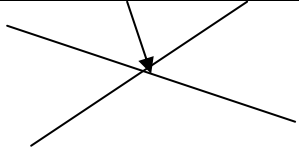
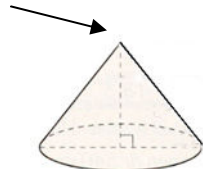
Hypotenus	przeciwprostokątna	c = hypotenus
Höjd	wysokość	
Hörn	wierzchołek (np. w figurze geometrycznej)	De punkter där sidorna i en polygon möts för hörn
Inställning	dostosowanie, przystosowanie	
Katet	przyprostokątna	
Klot	kula	
Kon	stożek	
Korda	cięciwa	 AC = korda
Kub	sześcian foremny	
Kubikdecimeter	decymetr sześcienny (jako jednostka objętości bryły)	dm ³
Kurva	linia krzywa	

Kvadrat	kwadrat	
Kvadratrot	symbol pierwiastka kwadratowego z liczby	$\sqrt{\quad}$
Kvartcirkel	ćwiartka okręgu	
Likbent triangel	trójkąt równoramienny	
Likbelägna vinklar	kąty odpowiadające	
Likformig	podobny (o figurach geometrycznych)	
Liksidig triangel	trójkąt równoboczny	
Linje	prosta, linia, linia prosta	
Längd	długość	
Mantelyta	pole powierzchni bocznej bryły	
Medelpunkt	środek okręgu	 O är medelpunkt

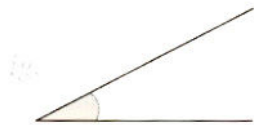
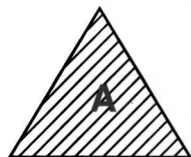
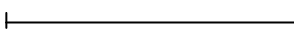
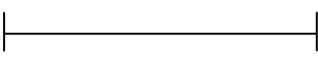
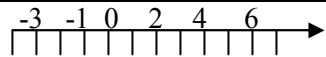
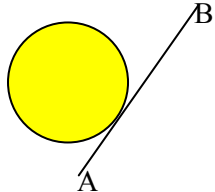
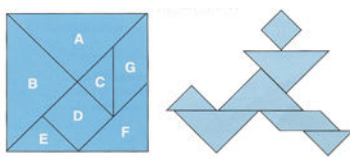
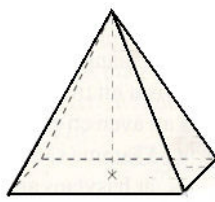
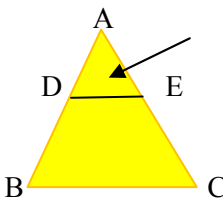
Medelpunktsvinkel	kąt środkowy	 <p>m = medelpunktsvinkel</p>
Median	środkowa boku (w trójkącie odcinek łączący środek boku z przeciwległym wierzchołkiem)	
Miniräknare	kalkulator	
Mittpunktsnormal	symetralna odcinka	
Motstående sida	bok naprzeciwległy	
Mäta	mierzyć	
Naturliga tal	liczby naturalne	1, 2, 3, 4, 5
Negativa tal	liczby ujemne	-1, -2, -3, -4, -5
Normal	prostopadła	
Olikssidig	figura geometryczna, w której boki mają różne długości	
Omkrets	obwód	
Område	powierzchnia	yta
Parallella	równoległe	
Parallelogram	równoległobok	

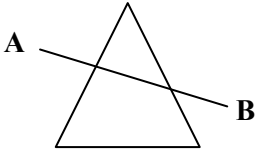
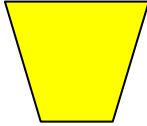
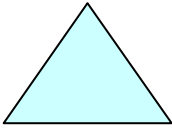

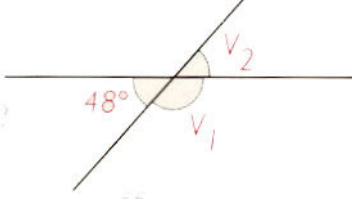
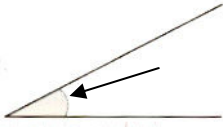
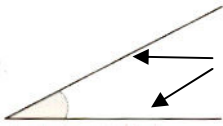
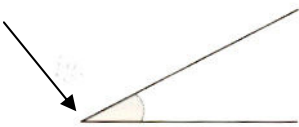
Parallelltransversal	ramiona kąta przecięte jedną lub kilkoma prostymi równoległymi	
Passare	cyrkiel	
Pi = π	liczba Pi	$\pi = 3.14$
Plan / Yta	płaszczyzna	
Polygon	wielokąt	
Prisma	graniastosłup prosty	
Punkt	punkt	
Pyramid	ostrosłup	
Pytagoras sats	twierdzenie Pitagorasa	 $a^2 + b^2 = c^2$
Radie	promień	

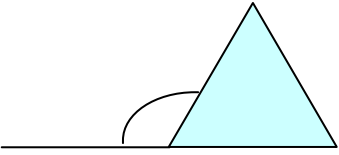
rektangel	prostokąt	
Romb	romb	
Rymd	przestrzeń	
Rymdgeometri	geometria przestrzenna	
Rätblock	prostopadłościan	
Rät linje	linia prosta	
Rät vinkel	kąt prosty	
Rätvinklig triangel	trójkąt prostokątny	
Rörlig punkt	ruchomy punkt, poruszający się punkt	
Segment	odcinek koła	 ABC är ett segment AB är en sekant
Sekant	sieczna	

Sektor	wycinek koła	
sexhörning	sześciokąt (w tym przypadku foremny)	
Sidokant	krawędź	
sidovinklar	kąty przyległe	 V1 V2 är sidovinklar V3 och V4 är sidovinklar
Sidoyta	pole powierzchni bocznej	
Skuggad	zacieniona, zamalowana	 figuren är skuggad
Skär	przecina	
Skärningspunkt	punkt przecięcia	
Spets	wierzchołek	

Spetsig vinkel	kąt ostry	
Streckad	zakreskowane	 figuren är streckad
Stråle	półprosta	
Sträcka	odcinek	
Tallinje	oś liczbowa	
Tangent	styczna	
Tangram	tangram (chińska układanka z siedmiu części)	 Tangram är en kvadrat som delar i sju bitar i olika formen. Man kan lägga olika figurer med bitarna.
Topp	wierzchołek	
Topptriangel	trójkąt powstały w wyniku przecięcia trójkąta prostą równoległą do podstawy tego trójkąta	

Topptriangelnsats	twierdzenie Talesa	$AD/AB = AE/AC = DE/BC$
Transversal	dwie proste przecinające trzecią (piąty aksjomat Euklidesa)	
Trapets	trapez	
Triangel	trójkąt	
Trubbig vinkel	kąt rozwarty	
Vertikalvinklar	kąty wierzchołkowe	 $V2 = 48^{\circ} = \text{vertikalvinklar}$
Vinkel	kąt	
Vinkelben	ramiona kąta	
Vinkelspets	wierzchołek kąta	
Vinkelsumman	suma kątów	
Volym	objętość	
Volymenhet	jednostka objętości	dm^3

Värde	wartość	
Yta	powierzchnia	m ² , km ²
Yttervinkel	kąt zewnętrzny	
Ändpunkt	granice przedziału	

Översättning / tłumaczenie
Ewa Rybacka 2007
www.modersmal.net/polska